

FELSŐ-ZEMPLÉN

TARSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:
Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám.

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmentelen levelek nem fogadtatnak el.
Nyílt-tér soronként 40 fl.

KIADÓHIVATAL:
Hova az előfizetések, hirdetései és nyíltté díjak küldendők:
Landesman B. könyvnyomdája.

Munkaprogramm.

Nagy-mihály, 1905. február 23.

Most, hogy hosszú küzdelmek és egy kegyetlen választási hadjárat után végrehalárra vébe értünk, elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy a rideg közjog sivár mezejéről, melyen a nemzet óhajai csak üvegházi plántákként tengődnek, a nemzet figyelmét eltereljük és duzzadó erőit a termékeny munka szolgálatába hajtsuk. Bármerre tekintünk, a civilizált világban mindenütt bizonyos forrongás észlelhető, mely az elégedetlenség talajába elvetve dus aratást ígér és a mely a fennálló társadalmi rendszer korhadt oszlopait ostromolja és ledőléssel fenyegeti. Tagadhatatlan, hogy az ugynevezett kis existenciák érdekeinek előmozdítására vajmi kevés történet nálunk is, de ha az eddig rettegett akárnként ismert Oroszország sorsára nem akarunk jutni és ha állami és társadalmi életünket a bizonytalanság zajló hullámaira bizni óvakodunk: nem ismerünk sürgősebb feladatot, mint állami fejlődésünknek és konszolidált társadalmi viszonyainknak intézményes biztosítékokkal való körülbástyázását.

Az első láncszemet a munkásvédelmi törvények alkotják, melyeknek eddig sajnosan éreztük hiányát, mert ez az »osztály-állam« fukarsága címén a jogok osztogatásában, illetve kiterjesztésében — bő agitacionális anyagot szolgáltatott — a demagógok igaz öröme, kik ezen a réven rövid idő alatt a proletároknak óriási táborát csalogatták — sokszor hamis jelsza-

vak csillogtatásával — a nemzetközi socializmus vörös zászlaja alá. Ez így volt a multban és nem lesz másképen a jövőben sem, ha nem fogadjuk meg Apponyi tanácsát, hogy egy »socialis olajcseppel« csökentsük az állami gépezet alkatrészeinek surlódási felületét, mert ezen szavak aggodalmasan hazafias értelmének átértése és átérzése nélkül a mindennapi kenyérért kemény harcot vívó néptömeget a socializmus apostolainak büvkörébe kergetjük. Hogy ez kontroverz az állam érdekeivel, főlőleges bizonyítanunk, de szomorú tényként konstatáljuk, hogy a vörös zászló Molochjának martalékul dobott tengődő állampolgárok száma évről-évre ijesztő módon szaporodik s ezen körülmény annál több veszélyt rejt méhében, mert e proletárok nem új hazát akarnak a réginek romjain, hanem a nemzetköziség árjába akarják fullasztani a négy folyó hazáját.

E kérdéssel szoros kapcsolatban áll a progressív adórendszer, melynek megvalósítását a hányszor megígérték, ugyanannyiszor lomtárba dobták, hogy várja új feltámadását. Talán ad Graecas Kalendas várhatná a hívó harsona szózatát, ha a nép jogos követelésének elementaris ereje nem döngtené a jogok és igazságok raktárának vaskapuját. A nép teherképességének javítása szempontjából nem ismerünk sürgősebb feladatot e problema nyelbeütésénél és ha már a multban — fájdalom — meddő közjogi kérdéseknek feszegetésével és kultiválásával e kérdést leszorították a napi-rendről, legalább most, midőn egy nagy

és elkeseredett közjogi csata után az izgalmak hullámai lecsillapultak, nyissanak ajtót a parlament kapuját döngető népkarantnak!

Ugyancsak a munkáskérdéssel függ össze az önálló vámerület is. Ennek politikai hátterét nem feszegetjük, csak nemzetgazdasági momentumait mérlegeljük. — Több mint bizonyos, hogy határsorompóink elzárása ipari fejlődésünknek hatalmas lendületet fog adni. E nagy átalakulásra kellően el kell készülnie, hogy a világpiac váratlan hullámszállásai gazdasági életünket csirájában meg ne fojtsák. Mindenesetre meg kell teremtenünk azokat a kereteket, melyek majdan az önálló vámerület megvalósításakor ipari fejlődésünk előmozdítására és állami háztartásunknak mindennemű rázkódásoktól való megóvására hivatják.

Hogy ezen keretek sikeresen megkonstruálhatók legyenek, fölőtte szükséges a víziutaknak, többek közt a már tervbe vett új Duna—Tisza csatornának kiépítése. Víziutakban szerföltött szegények vagyunk és ez nem kis hátrányul szolgál mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi életünknek. A Vaskapu sziklát felrobbantottuk ugyan és ezzel Európának inkább csak erkölcsi siker fejében óriási szolgálatot tettünk, de egyszerűs mind konkurrenciát csináltunk — önmagunknak saját hazánkban. Új vízhálózatunknak e példán okulva — saját kárán tanul a magyar! — oly terv szerint kell felépülnie, hogy újból ne másnak kaparjuk ki a forró gesztenyét.

A megnevezettek kivül végre — a közoktatásügyről már más cikkben szót-

TÁRCZA.

Az új szakácsné.

Mikor a feleségem megtudta, hogy a szakácsnén az ő százhusz forintos béli bemenőjében parádézott a Redoute vasárnapi álarcos bálján, komolyan kezdte emlegetni előttem, hogy:

— A Mari megbizhatatlan, el kéne bocsátani.

Mint hogy én elvből nem avatkozom a házi belügyekbe, csak annyit mondtam rá:

— Amint jónak látod angyalom.

A feleségem, aki valóságos, született idioszinkráziával viseltetik a cselédváltozás iránt, még türt neki egy darabig. Mikor azonban megtudta, hogy ez a jeles hölgy az újpesti házfelügyelők önképző és temetkezési egyletének zártkörű estélyén nemcsak a szekrényből kilopott bemenőjében parádézott, hanem még a nevét is fölvette, s soupé alatt, a zártkörű tüzöltő és huszárkáplár körben úgy szerepelt, mint dr. Gálványos Leóné, akkor egyszeriben fölmondott neki.

Megjegyzem, a feleségemet főképen az bántotta, hogy a szakácsnén, aki amellet, hogy kancsa és ragyás volt, libabárony szoknyában, zöld tarlatán derekban és narancssárga kázmér tuni kában lépett fel az ő neve alatt. Az igaz, hogy a derekán egy pompás, széles fehér selyemszalag díszelt arany folirással:

„Odalent már nem fáj semmi . . .“
(Az udvarlója ugyanis temetőör volt, amíg el nem esapták hűtlen kezelés címen).

Mikor aztán másnap a napilapokból olvastuk, hogy a mulatságon dr. Gálványos Leóné merész toillette milyen kínos feltűnést okozott, Marinak azonnal kiadtuk az utat.

Azt tartja a német közmondás: „Selten kommt etwas besseres nach.“ Fájdalom, ez nálunk is beigazolódott . . .

Az új szakácsné nem volt se ragyás, se kancsa! Csinos szőke lány volt, ábrándos kék szemekkel. Mikor beállt hozzánk, csak azt kötötte ki, hogy minden vasárnap este a színházba mehessen. Szívesen beleegyezünk. Olyankor vagy a házon kívül fogunk vacsorázni, vagy eszünk valami hideget. Kati szolgálatának első napjairól kevés följegyezni való akad. Dolgozott három helyett, nem feleselt, nem tört, a szobalánnyal is jól kijött, sőt még a vicelházmesteréssel sem veszekedett.

Vasárnap reggel azonban szokatlan izgalmat vett rajta észre a feleségem. Reggeli alatt meg is jegyezte:

— Te, ennek a lánynak már most is lámpaláza van, hogy estére színházba fog menni.

— Anyi baj legyen.

Délelőt néhány látogatást tettünk és mikor délben hazaérkeztünk, éhesen, átfázva, az ebédhez még a tűz sem volt megrakva.

— Micsoda rendtelenség ez, Kati? szoltam

hozzá szigoruan, miután a feleségem bepanaszolta.

Kati ijedten dugdosott köténye alá valami nyomtatványféle papírosokat.

— Ne tessék haragudni, nagyságos ur, kezét csókolom. Mindjárt meg lesz az ebéd. Egy kicsit elkéstem.

Egy szinlap hullt ki a kebeléből. Fejét csóválva mentem be.

Azt mondanom sem kell, hogy az ebéd ehetetlen volt. A leves hasonlított a mosogatóléhoz, a sütsültet pedig fűrészelni lehetett volna. A feleségemmel összeveszttem és mérgesen mentem a kávéházba.

Este azonban a pompás hideg fölvgott és illatos thea mellett helyreállt a béke.

Lefekvés előtt a szobaleány elbeszélte, hogy Kati a népszínházba ment, ahol Blaháné lépett fel a „Falu rosszában.“

Másnap reggel olyan danolásra ébredtünk, hogy csak úgy harsogott belé a ház.

Kati még mindig a Blaháné behatása alatt volt. Főzés közben aztán a feleségem megkérdezte, hogy van-e valami ismerőse, rokona, vagy »unokatestvére«, akivel a színházba szokott járni?

Erre Kati rátámaszkodott a fakanál nyelére, szeméit az égnek fordította és a fejét bánatosan rázta meg:

— Kiszakadt a világ feneké! Sem apám, sem anyám, sem szeretőm! Senkim a világon! Magam pedig a bolondját járom! . . .

Deák Jenő fogtechnikus

készít minden a fogászati szakmába vágó munkákat amerikai módszer szerint, gyökerek eltávolítása és szájpaddás nélkül. Régi nem használható fogsorok használhatóvá alakíttatnak.

Műtér em: **Nagy-mihály, Rákóczi-utca.**

Lapunk mai száma 4 oldalra terjed.

tunk — még egy kérdés nyomul előtérbe, melyre eddig fontossága szerint aránylag kevés súlyt fektettek, t. i. a decentralisacio. Tudvalevő, hogy állami és társadalmi intézményeink a vidék mellőzésével, a fővárosban, vagy legjobb esetben csekély részben a vidéki centrumokban szorulnak össze. E fonák helyzet azt eredményezi, hogy a tulajdonképeni vidék vértelen, cseenevész nemzeti életet él, mert a főváros s az ország néhány gócpontja minden életerőt felszív. E félszegséget jövőendő politikánknak meg kell szüntetnie, mert a dolgok természetes rendje szerint a vidéknek kell a fővárost vérkeringéssel ellátnia.

Ezekben kívántuk vázolni főbb vonásaiban nemzeti munkaprogramunkat, melynek megvalósítását annál inkább remélhetjük, mert a politikai helyzet alakulása következtében azok birnak döntő súlylyal, kik ezen programot zászlajukra irták.

Aosól Dezső.

— **Városi közgyűlés.** Nagymihály város képviselő testülete február hó 20-án Szaladek József elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatából a következő fontosabb ügyeket emeljük ki:

A közgyűlés jóváhagyta az előljáróság által bejelentett azon terület értékesítését, mely a Kossuth Lajos utcán vízvezetők árok céljaira szolgált.

Tárgyalás alá vétetvén a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek leirata a kassa—jabloniczai állami ut nagymihályi szakaszának kiburkolása tárgyában. A közgyűlés újabb feliratot intéz a miniszterhez, amelyben kifejti, hogy a felajánlott 5000 korona hozzájárulás már amugy is oly összeg, amely a város anyagi erejé meghaladja és az egészségi viszonyok javítása céljából a csatornázás létkérdéssé vált, az uttest burkolása előtt azonban e munkálatok kivihetetlenek.

A Kossuth Lajos utcán lévő 48. számú műtárgy átépítési költségeit azonban a város költségvel megszavazta.

A kassai 6. hadtest parancsnokság átirata egy lovassági laktanya építése tárgyában vétetett ezután tárgyalás alá.

Tekintettel arra, hogy a község ezen nagyfontosságú ügyet önerejéből létesíteni képtelen, ridegen azonban nem akar elzárkózni a kaszárnya-építéssel járó terhektől, felkérni rendeli Gróf Sztáray Sándor nagybirtokost, hogy a laktanya építése tárgyában a községet gyámolítsa.

A feleségem első percben megijedt, aztán szájátva bámult rá, végre eszébe jutott, hogy ez a „Falu rosszá”-nak első felvonásában fordul elő. Gündör Sándor ezzel állít be a színpadra.

Kati egész héten a „Falu rosszá”-ban élt. Egyszer aztán a házmester megsokalta kornyikálását és az udvarról fölkiáltott rá, hogy fogja be a száját. Kati a folyosóról végignézet rajta, majd egy drámai mozdulattal megrázta az öklét:

— Bátki Tercsi! Bátki Tercsi! verjen meg az Isten! — Aztán megfordult, hogy bejőjön, de az ajtóból még visszakiáltotta:

— Se üstöm, se füstöm, Isten veled kincsem. Es a derekát riszálva belibeggett.

Mi sokat boszankodtunk, de sokat is kacagtunk az ilyen jeleneteken. Hétfőnként a Kati választásából rendezes kitaláltuk, hogy megelőző este melyik darabot, illetve melyik művésznőt látta.

Igy egyszer a feleségem azzal jött be a konyhából, hogy a Katinak valami baja van.

— Mi baja volna?

— En nem tudom, fiam, de egészen feketébe öltözött, még a fején is fekete kendő van. Aztán úgy jár kél, mint egy sértett királynő. Alig felel, ha kérdek tőle valamit.

— Nem kell vele törődni.

A dolog hamar kipattant. Mikor ugyanis a budakeszi kofaasszony behozta a zöldséget a konyhába, Kati tragikus pózban állt meg előtte s merőn a szemébe nézett. A jámbor sváb asszony kezdte magát kényelmetlenül érezni.

Kati pedig siri hangon szólalt meg:

Elbatározta még a képviselő testület, miszerint a heti vásári vámszedési jogot újabb 3 évre bérbe adja.

Több kisebb ügy nyert még elintéztést és ezzel a gyűlés véget ért.

JELEN MÁTYÁS.

Szeretett kartársai sorából elragad a halál; teste elköltözött az enyészett honába, szelleme itt maradt közöttünk, kartársai között, a kicsi város kulturális intézményeinek előmozdítását lelkesen munkáló polgárok, barátok között és több százra menő tanítványainak soha el nem muló emlékében.

Jelen Mátyás a tiszta erkölcsösség, a jellemesség s a fáradhatatlan s pontos munkásság megtestesítője, hivatásos tanító volt, ki nem szalasztván el egy percet sem, hűen szolgált a haza szent ügyét: a nevelés oktatást. Kartársai között: az őszhang, egymás iránt a kölcsönös bizalom s szeretet ápolója volt. Társadalmi téren: szerény és előzékeny modorával Nagymihály város lakóinak közszeretétét és bizalmát vívta ki. Mindig rajongó szeretettel vették körül sok százra menő tanítványai, hisz egy emberöltőn át e város falai között teljesített misziójának ma már, rég apák anyák, de meg azoknak gyermekei, sőt unokái is részesei.

Jelen Mátyás tetteiben gazdag s eredménydús élete im gy folyt le: született Eperjesen 1841. év február hó 18-án. Elemi iskoláit Eperjesen végezte jeles eredménnyel, s ugyanott a gimnáziumot, melynek két utolsó esztendejét a sz. Ferencz rendi szerzetesek zárdájában, mint növendékpap töltötte. Az érettségi letévése után, tanítói hivatásának érzetében, de meg rokoni unszolására letévése egyházi ruháját, Kassára költözött s még akkoriban két évfolyamból álló képzőintézetben kitűnő képesítő tanító-oklevelet nyert. Két évig Kassán maradt és az akkor jómódu és kiterjedt Mihalszky családnál nevelősködött.

1868 ban Nagymihályba tanítói választott, mely időtől fogva állandóan, tehát 37 éven keresztül, jó példával, tapintatosan és önzetlenül fáradozott a nevelés-tanítás nagy munkájában — igen, mert aki ismerte e városokat 37 évvel ezelőtt és aki tudja azt, hogy itt csak igen ritkán s elvéve lehetett magyar szót hallani s hogy lakói még a legemlébb ismeretek birtokában sem voltak, — nem tudja kellőképen méltányolni a művelődés s hazafiság terjesztésében szeretett Matyi Bátyánk uttörő érdemeit. Az akkori iskolaszék méltányolva ez érdemeket, 1880-ban a községi iskola igazgatójává választotta, mely tisztét a községi iskola államivá változtatása idejéig 1885 ig buzgón töltötte be.

1875-ben megnősült, nőül vevén *Duchnovszky Kornéliát*, kívül és fogadott leányával élete utolsó pillanatáig boldogan élt.

A vármegyei tanító egyesület életében többször találkoztunk Jelen Mátyás nevével. Az akkori öt járásra kiterjedő körzet 1885-ben elnökévé választotta s mint ilyen vezette azon nevezetes gyűlést, mely *Trefort* miniszter emlékének volt szentelve s mely gyűlés a nevezett miniszter szülőhelyén Homonnán tartott meg; a megszűnt, de 1896-ban újra alakult egyesület felső köre pénz-

tárnokká választotta, — e tisztét pontosan s lelkiismeretesen töltötte be halála utolsó percéig, bizonyossága, hogy az éppen temetése napján megjelent „Néptanoda” tanítói szaklap így ír róla: „Ma már a reudes mederben folyik ez az egyleti ügy és oly példaszzerűen, hogy öröm a felső-köri pénztárnok számadatait meghallgatni . . .”

1893-ban a gondnokság, a tanítótestület és számos tisztelője megülte tanítói munkássága 25. éves jubileumát, mikor is a tantestület az ő nevére 200 koronás alapítványt létesített.

1898-ban alakult a nagymihályi állami tanítók és óvónők segélyegyesülete, mely időtől az elhunyt buzgó, lelkiismeretes pénztárosa és nagy része van abban, hogy az egyesület oly szépen fölvirágozott.

Ily fáradhatatlan munkásság közepette f. év február hó 17-én érintette a halál fogos keze az alig hat napig betegeskedő, de 64 éves korával a kórnak ellenállani nem tudó derék férfit, a jóbarátot, a családját rajongó szerető férjét s atyát.

A tanítótestület, Nesztora elhunytáról gyászlapot adott ki, a gyászoló családhoz fájdalomtört szívvel eljuttatta részvétét s a ravatalra „Kedves Kartársunknak” fölrással koszorút helyezett, — ugyancsak részvétét nyilvánította az állami iskola gondnoksága és díszes koszorúval róta le mély tiszteletét a „Néprevelés” lelkes bajnokának. Koszorút helyezett a ravatalra a *Remény* család; — „Volt szeretett tanítónknak” a nagymihályi izraelita kereskedők; „Jelen Mátyásnak” a nagymihályi ifjusági egyesület.

Február hó 20-án kísértük örök nyugvóhelyére halottunkat; soha e város ily részvétet nem látott, ezekre a gyászoló közönség, az állami iskolai gondnokság, sok környékbeli tanító, az ált. ipartestület és ifjusági egyesület testületileg gyászlobogóval s az iskolás gyermekek tanítóik vezetésével. Az egyházi végtisztesség után az áll. iskolai dalárda *Klain* Sándor vezetésével mellet gyászadalokat énekelt; majd a sir szelén az elköltözöttnek 30 év óta hű munkatársa: *Mathiasz* József igazgató könnyekig meghatottan búcsúzott.

Isten veled szeretett colgánk! Nézz le reánk az Egekbe s látni fogod, hogy úttörő munkálkodásod nyomában mi lelkesen tovább haladunk! (L.)

VEGYES HIREK.

Krónika.

Sok szerelmes ifju poétának

Mire oly soká várnia kellett,

Hangot hogy adjon lantja hurjának:

Dalra csábítja már a kikelet!

Fűzfa költőknek hamardbb jön meg,

Csalfa szellőtől szívük megre meg . . .

S hogy keservüket daiba kiöntik,

Szegény poézist a — porba döntik! . . .

Elmult szépepeckén dermesztő telünk,

Reménységárgón felvirradt napunk.

Minden zeg zugban örömet lelünk:

Mi már egész apaikusak voltunk a hóbertjaival szemben. A feleségem annyit mondott neki, hogy:

— Kati, hagyjon békét annak a malacnak. Csináljon két tojásból rántottát tíz órára.

Kati szó nélkül engedelmesskedett. Mikor azonban a tojást elütötte, ekképen nyilatkozott:

— Imádlak! de megtörlek!

Másnap, minden átmenet nélkül, Kati a drámai tőről az operett vídám mezejére lépett. Valóságos Fedák-láz ütött ki rajta. Már kora reggel teleharsogta a házat, hogy:

— „Londonban hej! van ám sok utca!” S amellet úgy ugrált, mint a szöcske. A házmester végre megsokalta a dolgot és feljött a konyhába rendet csinálni. Kati mintha nem is hallotta volna a rendreutásító szavakat, tovább énekelt, illetve táncolt. Egyszer aztán egy merész pirouette közben úgy orron rugta a házmestert, hogy azt menten előntötte a vér. No, a mi emberünk sem volt rest. Kapta a seprőnyelet és a mi Katinak úgy eldöngötte, hogy csak úgy nyögött bele. Mihelyt azonban szóhoz juthatott, első szava az volt, hogy:

„Bum! bum! csak tüss bele,

Ha beszakad, mit bánod te!”

Ezt már a feleségem is végleg megelégette. Katinak egy óra alatt csomagolni és menni kellett. Az ablakból néztünk utána, hogy görnyedlédájának a terhe alatt. Konfortáblit keresett, mialatt torkaszakadtából ordította:

— Lovat! lovat! országot meg loért!!

G. L.

— Jázon! tanultam egy dalt!
(Ahá! Ez tegnap Jaszai Marit látta Medeában.)

A menyecske eltátotta a száját. Kati még rémesebben, tremolázva ismételte:

— Jáházon! tanultam egy dalt!!

Az asszony ijedten rebegte:

— En nem bánom, kérem . . .

Mikor aztán Kati harmadszor mennydörögve ordította a fülébe, hogy:

— Jázon!! tanultam egy dalt!!! a jámbor teremtés, se szó, se beszéd, földhöz vágta a zöldseges kosarat s olyan rémülten szaladt ki a házból, hogy lóháton se lehetett volna utóllérni.

A feleségem most már komolyan kezdte emlegetni, hogy Katit elbocsátjuk.

De a pohár még nem volt csordultig. Karácsonyra Kati két napi szabadságot kért. Megadtuk neki. Mikor ünnep után hazajött, tisztára meg volt bolondulva. A szobalány beszélte, hogy két nap alatt összesen öt színházban volt. Délután és este.

Egyik percben Márkus Emiliának képzelte magát, máskor meg úgy intrikált, mint Gyenes. Mikor pedig a szenes ember a szén árát kérte tőle, azt felelte neki, hogy:

— Menj kolostorba, Ofélia!

Egy reggel rémes jagutásra szaladunk ki a konyhába. Kati szétbontott hajjal ott térdelt a megölt malac előtt és meglepő drámai hévvel szavalt:

— Nincs a teremtésben vesztes csak én!

Nincs más árva, csak az én gyermekeim!

Még az utcán is — lábfürdőt kapunk . . .
Mondhatjuk e, hogy nincsen jó sorunk?
Ingyen kapjuk, mit produkált korunk:
Kérdősközdünk sem kell a bérről
S zuhany hull ránk a — ház eresztől . . .

. . . Eladó leányok járnak-kelnek,
Kiket mamájuk oktatott sokra . . .
Kelengyjük kész — vedd biztos jelnek! —
Kik lopva néznek a lovagokra . . .
Gavallérok ha kalaphoz nyulnak,
Jól nevelt leányok elpirulnak
Es hogy — be ne szorazzák magukat,
Emelik kissé a — szoknyájukat . . .

A. D.

— **Knevezés.** A keresk. miniszter Molnár István budapesti posta és táv. főtisztet a nagymihályi posta és táv. hivatal főnökévé nevezte ki. Az új hivatalfőnök e hó 25-én veszi át hivatalát.

— **A képviselőválasztás megtámadása.** Miként egyik előző számunkban is közöltük, a kisebbségben maradt Hadik párt Demkó Kálmán dr. mandátumát megtámadta. A petíciót, amely abszolút érvénytelenségi okokra van alapítva, dr. Ragdlyi Lajos budapesti ügyvéd készítette és e hó 25-én lesz a m. kir. Curianál benyújtva.

— **Uj orvos.** Dr. Guttmann Lipót egyetemes orvostudor városunkban megtelepedvén, orvosi működését már meg is kezdette.

— **A távbeszélő létesítése** tárgyában újabb mozgalom indult meg, amely úgy látszik ezuttal sikerrel fog járni. Egyelőre csak a vármegye területén lévő hálózatról van szó, erre 25 előfizető jelentkezett és még a folyó év őszén a megye területén az egész hálózat kész lesz. Az országos távbeszélő állomásokhoz az összeköttetés egy éven belül be fog vezetetni.

— **Automobill közlekedés.** Nagymihály és Ungvár között május hó 1-től automobill közlekedés nyílik meg és pedig naponta háromszor. A gépkocsi az utat Ungvárig két óra alatt fogja megenni. A vállalat létesítői Cserő Elek ungvári, Breuer Herman tibai és Moskovics Izidor szobránci lakosok.

— **Tűzoltóink bálja.** A március hó 4-én megtartandó tűzoltó-bál iránt nemcsak városunkban, hanem a vidéken is oly nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a készülődésekből következőleg, ez lesz az idei farsang leglátogatottabb és legkedélyesebbnek ígérkező mulatsága. A tűzoltó egyület parancsnoksága ezután is kéri mindazokat, akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, szíveskedjenek ezen igényüket a tisztikar bármelyik tagjánál bejelenteni, hogy a tévedésből származott mulasztás azonnal pótolható legyen. — A bála a Barnai szálló nagyterme nemcsak tűzoltói szerelvényekkel, hanem külön e célra megrendelt díszterményekkel is gazdagon lesz dekorálva.

— **Közyülés.** A nagymihályi takarékpénztár ipar és kereskedelmi bank március hó 8-án délelőtt 10 órakor fogja az intézet tanácsstermében évi rendes közgyűlését megtartani. A közgyűlés a Spiegel Bernát elhalálása folytán megüresedett igazgatósági tagsági helyet is be fogja tölteni.

— **A bánóc—ungvári vasut** építése tárgyában Málczán e napokban ismét értekezlet volt. A hangulat mégis csak a vasut kiépítése mellett nyilvánul és remélni lehet, hogy e vonal a folyó évben építés alá kerül.

— **Gyászhr.** Stépán László szobránci kir. járásbíró neje, sz. Koch Olga e hó 22-én hosszas szenvedés után meghalt. Temetése f. hó 24-én fog végbemenni.

— **Lemondott főispán.** Gróf Török József, Ungvármegyének 18 éven át volt főispánja állásáról lemondott. A vármegye tisztikara e hó 17-én bucsut vett a főispántól, ki felmentése után a vármegye közönségétől, a törvényhatósági és közigazgatási bizottságoktól már csak átíratban fog elbucuzni.

— **A kórházról.** A nagymihályi közkórház igazgató-választmánya f. hó 18-án ülést tartott, amelyen megvizsgálva a m. é. zárszámadásokat, azokat minden tekintetben helyesnek találta és úgy az utalványozó főorvosnak, mint a gondnoknak a felmentvényt megadta. A gondnok által bemutatott 15 évre visszamenő statisztikából

kitűnik, hogy a kórházi betegek száma évről-évre szaporodik és hogy az utolsó években a betegek száma különösen emelkedett. A kórház realis igazgatását mi sem igazolja inkább annál, hogy a m. évre előirányzott 22,652 koronával szemben a bevétel 50,847 korona volt s ekép a pénztári maradvány 5253 korona. — A választmány úgy az igazgató főorvosnak, mint a gondnoknak fíradhatlan működéséért köszönetet szavazott.

— **Tenyészbikavásár.** A Borsodmegyei gazdasági egyesület f. évi március hó 5-én Miskolcson tenyészbika vásárt rendez. E vásáron a községek tenyészbikát kedvezményes áron kaphatnak, amennyiben a megvett bika árát a m. kir. állattenyésztési felügyelő fizeti ki és ezt az illető község három fél évi lefizetéssel kamatmentesen törleszti.

— **Baleset.** A nagymihályi pályaudvaron e hó 22-én tolatás közben egy munkást baleset érte, amennyiben balkezének két uja oly súlyos sérülést szenvedett, hogy azokat levágni kellett. A szerencsétlen munkást a baleset saját gondatlansága folytán érte.

— **Vásáráthelyezés.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy Szobránc városában a f. évi március hó 8-án-es országos vásár ez évben kivételesen március hó 1-én tartassék meg.

— **Uj óvodák.** Említettük, hogy Márkon a f. évben új óvoda épül. Ezzel kapcsolatban a málezai óvoda is dülőre jutott. Beregszász István tanfelügyelőnk közbenjárása folytán a kormány 4000—4000 korona segélylyel járul hozzá a két óvoda építési költségeihez és miután a telek is megszerzetett már, a két óvó intézet 1905. évi szeptember havában meg is fog nyitni. Mindkét intézet Stépán Sándor és neje Kazinczy Rozália alapítványából létesül.

— **Olvad a hó.** Egész héten szép napok vannak, a nap különösen a délelőtti órák alatt erősen süt és ennek folytán a hó olvadásnak indult. Van is loes pocs az utcákon, a szánút pedig elromlott.

— **Az új tíz koronás bankjegyek.** A most forgalomban levő 10 koronás papírpénzt, mely nem felelt meg a várakozásnak, kivonják a forgalomból és új 10 koronásokat bocsátanak ki, melyeknek már megkezdtek a szétküldését. Az új bankjegyek e hó 25-én kerülnek forgalomba. Az új bankjegy viola színtű, szélessége 135, magassága 88 mméter, vagyis hosszukás alaku, csaknem olyan nagy, mint a 20 koronás bankjegy. A régi 10 koronás bankjegyek 1907. február hó 28-ig válthatók be.

— **Fontos Amerikába utazóknak** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szülő utlevelek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremennek szóló hajójegy birtokában van. Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell otthonról 20 koronát előre Bremenbe előlegnek beküldeni, mire rögtön megküldetik a hajójegy. Jóegészségű és munkaképes munkások, az amerikai rendeltetési helyig szóló vasuti jegyet kiíztették és azonkívül még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebocsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címeit. — Szembetegek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérért dolgoznak, Amerikából vissza utasítottanak. Ratiborban, valamint Bremenben minden kivándorló megvizsgáltatik, mindenki tehát, aki Bremenben hajóra felszáll, előreláthatólag Amerikában bebocsátást nyer.

— **Szenzácziós zsrnalisztikai jubileum.** Az „Egyetértés”, mely a hazai zsrnalisztikában a legelső helyek egyikét foglalja el és amely mint politikai tényező is igen nevezetes, a közel jövőben nagy ünnepet ül. Ez év tavaszán lesz ugyanis 40 éve annak, hogy az Egyetértés fennáll. Az évfordulót a legnagyobb magyar lap igen érdekes módon fogja megünnepelni, amennyiben olyan jubiláris számot ad ki, aminőre még eligha volt eset valahol. Jubileuma alkalmából ugyanis az Egyetértés 230—250 oldal terjedelmű díszszámot ad ki. Ez egy 500—600 oldalas kisebb alaku lapnak felel meg. A jubiláris szám igen fényes kiállítású és rendkívül gazdag tartalmu lesz.

— **Avignon.** Van Avignonban egy nagy nagy palota, olyan, mint valami királyi palota, de évszázadok óta üres. Ember nem lakja csak kísértetek huhognak benne éjjelként. A régi pápavár ez az óriási épület, amelyet miután V. Kelemen pápa 1309-ben Avignonba tette át székhelyét, XII. Benedek, VI. Kelemen, VI. Ince és V. Orbán építtettek 1334-től 1370-ig. Csak XI. Gergely ment vissza Rómába 1376-ban. De Avignon 1411-ig megmaradt pápai székhelynek, mert VI. Orbánnal egyidejűleg a francia bibornokok Fondiban VII. Kelemen választották meg, ami a nyugati egyházszakadásra vezetett. 1411. óta Avignonban csak pápai legátus lakott. 1789-ben a francia forradalom kitörésekor a nép a nemzetgyűléstől azt kérte, hogy Avignon Franciaországhoz csatoltassék s e kívánsága teljesült is. 1797-ben a torentinói békeben a pápa Avignonnól Franciaország javára lemondott. A pápaság avignoni korával foglalkozik a Világtörténetnek most megjelenő 214—215. füzet, melyek közül az utóbbi már Wicléf s Husz reformációjával is foglalkozik.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár. A most megjelent VI. kötetet dr. Csuday Jenő írta. Egy egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi intézet Részvénysaság, Budapest VIII. Üllői út 18. szám) s minden hazai könyvkereskedés után havi részletfizetésre is.

Felelős szerkesztő: Dr. Kállai József.

Főmunkatárs: Aozól Dezső.

Kiadóhivatali művezető: Lándai József.

Hirdetések.

Dr. Schmiéd G. főtörzsorvos és phisicus híres

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fűlfolyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást is. Egyedül Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerteráiban Debreczenben kapható. Használatára utasítás van hozzá. Ára 2 frt üvegenként.

Hirdetmény.

Alólirt által közhírré tétetik, hogy a Mocsárban árlejtés után építendő iskola tervét, akik az építést elvállalni óhajtják, a szabvány tervét Mocsárban a körjegyzői irodában a hivatalos idők alatt megtekinthetik. Az árlejtés folyó évi március hó 5-én fog megtartatni.

Mocsár, 1905. évi február 22-én.

Füzesséry Gyula.

15-30 korona

napi keréset elérhető koczkázttatás nélkül

Erzsébet szanatórium és egyéb sorsjegyek

eladása által. — Tisztességes egyének bármely szakmából forduljanak

KÖVÁRY ÁRMIN

bank- és váltó-üzletéhez

Budapest, VI. ker. Ferencziek-tere 9. sz.

Kitűnő minőségű

ujhelyi és beregszászi

asztali borok

literenként 40 krjával kaphatók a

KLEIN-féle korcsmában Kossuth Lajos utca

Meghívó.

A „Málca és Vidéki Takaré- és Hitelegylet mint Szövetkezet“

T. CZ. TAGJAI

az 1905. évi február hó 26-án délután 3 órakor
Málczán, a fürdő pavillonban tartandó

Ö T Ö D I K

rendes közgyűlésre

azon értesítéssel hivatalnak meg,

hogy az 1904. évi mérleg, az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések a szövetkezet hivatalos helyiségében lármikor megtekinthetők.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1904. évi pénztári forgalom, mérleg és nyereségszámla, továbbá az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek előterjesztése és ennek folytán a felmentvény megadása.
 2. A mérlegben kimutatott tiszta nyereségről való rendelkezés.
 3. Két hiányzó aligazgató és egy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
 4. Néhány tagnak kirekesztés által tagságtól való felmentése.
 5. Indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az igazgatóságnak írásban beadandók.
- Alakuláskor tagjaink száma 66 volt, jelenleg 76-ot tesz ki 161 jegyzett üzletrészesel.

Málca, 1905. február 9-én.

Az igazgatóság.

Schicht-szappan

VEDJEGYEK:

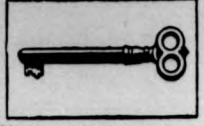
„Szarvas“

vagy

„Kulcs“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan

Minden kártékony vegyületől teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szappan a „SCHICHT“ névvel és fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

GLÜCK MÓR czégnél **NAGY-MIHÁLYON.**

Földbirtokosok figyelmébe!

A **Franck Henrik Fiai**-féle kassai pótkávé-gyár igazgatósága a mezőgazdaságnak egy új ágát: a

czikória (katáng gyökér — cichorium inthybus) termesztését

ajánlja kísérleti művelésre. A nyers anyag 1905. évben métermázsánként **3 K 80 fnyi** árban 3% súlylevonással vétetik át Kassára a gyárudvarba szállítva és azonnal készpénzben kifizetik.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a gyári igazgatóság.

Kassán, 1905. január 1.

FRANCK HENRIK FIAI.

INGYEN és BÉRMENTVE

AZ UJSÁG minden előfizetője kivétel nélkül megkapja AZ UJSÁG politikai napilap

Nagy Képes Naptárát.

AZ UJSÁG husvétii ajándéka a **Herczeg Ferencz** album lesz.

Állami, megyei és városi tisztviselők, lelkészek, tanárok, tanítók Az Ujság-ot kedvezményes — havi 2 K árban kapják.

AZ UJSÁG előfizetési ára:

1 óra 2 K 40 fillér, uegyed évre 7 kor., fél évre 14 korona, egész évre 28 kor.

Megrendelő cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest Kerepesi-út.

VILÁGHIRŰ

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített, számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastel-festésben 20K.
fenykép után 48-63 cm. nagyságban ára

Legfinomabb kivitelű Brom-, Platin- és krétaárjára 5K.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu festményt készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenként vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“

festészeti műintézet

BUDAPEST, VII. Rottenbiller-utca 46.

Fontos sérvben szenvedőknek!

Ne mulassza el senki, kinek kedves élete s egészsége, magának beszerezni a legújabbban **javitott** cs. és kir. szabadalmazott amerikai-rendszerű **Gummisérvkötőt** beszerezni. A gummi sérvkötő **Pollitzer** találmánya s a leghíresebb orvos-szaktekintélyek a **legjobb**nak ismertett el. Mert **nem szorítja a testet, éjjel nappal hordható** se a sérvet nem engedi kinyomulni a sérvkapun. A sérvkötőn alkalmazott biztonsági készülék pedig teljesen megakadályozza a sérvkötőnek a testről való lecsuszást.

Rendelésnél kérjük megadni a test körmérést azonkívül, hogy a sérv jobb, bal, vagy mind két oldalon van e. Megrendeléseket a legnagyobb titoktartás mellett pontosan eszközöl:

POLLITZER MÓR és FIA

csász. és kir. szab. kötszerészek.

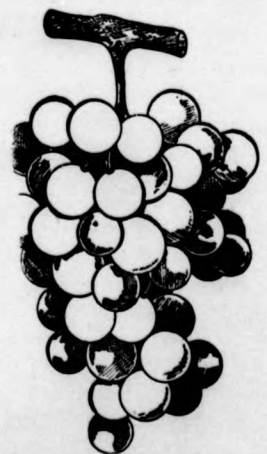
BUDAPEST, V., Deák Ferencz-utca 10.

Alapított 1854-ben.

Sérvkötő árai: egyoldalú 7-től 10
kétoldalú 10 és 16 ft

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árai

Legolcsóbb árai

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segéllyel s állami felügyelet mellett létesült.